

Societat La Lliga

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carrer Pilar, 13-15
Emplaçament Carrer del cas antic que uneix la plaça de l'Església amb i la Immaculada Concepció
Alçada: 329

Coordenades:

Latitud: 41.53073
Longitud: 1.6855
UTM Est (X): 390339
UTM Nord (Y): 4598510

Classificació

Número de fitxa 08044 - 151
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle XX
Any 1901-2
Autoria de l'element: Isidre Fornes i Rovira
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: 0486845CF9908N
Autoria de la fitxa Juan Garcia Targa
Data de registre de la fitxa: dc., 13/01/2016 - 01:00

Descripció

Edifici entre mitgeres de planta baixa amb pati al costat de llevant, el qual connecta amb l'edifici del teatre situat al fons del solar. Es cobreix amb coberta de teula àrab a dues vessants acabada amb un acroteri de balustrada i cornisa recolzada en carteles. La façana està composta simètricament segons tres eixos d'obertures de proporció vertical, protegides amb balustrada esculturada amb dibuixos geomètrics.

El parament de la façana, objecte d'una intervenció l'any 2008, està estucat de color salmó i recolza en un sòcol de color gris. A continuació, en el mur exterior del corredor que dona al pati destaca una pintura figurativa amb tres braços de segadors enlairats amb la mà agafant una fals, a sota dels quals hi ha la grafia "Cultura i Llibertat". L'accés al cafè es fa pel pati, per sota una llinda de xapa metàl·lica amb el bogit de la grafia "La Lliga". Al costat de llevant hi ha un ampli porxo que protegeix l'entrada i acull dependències del bar, i està cobert amb plaques de fibrociment. Al final del porxo hi ha un gran mural amb vinyetes representat llocs de la població.

L'interior del cafè és una gran sala de planta rectangular amb àmplies obertures al carrer i al pati interior. Les parets estan revestides amb un sòcol ceràmic alt amb rajoles de dibuixos geomètrics coronada amb un treballat perfil de fusta. El paviment és de mosaic hidràulic de dibuix geomètric formant una gran malla, al costat est de la sala hi ha la barra de bar. El sostre és de plaques de guix llises i pintat de color marró. Destaquen els florons dels quals pengen les lluminàries. El sostre enllaça amb les parets perimètriques a través d'una cornisa de perfil sinuós.

Observacions:

Edifici representatiu de l'arquitectura de llenguatge eclèctic de finals de segle XIX i principis del segle XX, integrat en l'arquitectura de cases entre mitgeres. 1901-1902. Reformes s. XXI.

Història

L'any 1901, dotze capelladins van fundar "La Lliga Comercial, Industrial i Agrícola" de Capellades amb la finalitat de defensar els interessos dels seus socis i contribuir al desenvolupament i prosperitat de tots ells. Per moblar el local van adquirir objectes procedents del "Centre Català" (creat el 1888) i el "Ateneo Capelladense de San Luis Gonzaga" (creat el 1887). Ambdues entitats havien desaparegut poc abans. Entre els estris adquirits destacaven diferents elements necessaris per a jugar al billar. La primera junta de l'entitat estava formada per Josep Guasch, Isidre Soteras, Josep Esplugas, Antoni Pomés, Emili Vives, Llorenç Miquel i Emili Santacana tots ells de la classe industrial, conservadora i benestant de la vila.

Un dels objectius d'aquesta associació va ser adquirir en propietat un edifici expressament construït amb teatre i jardins, per poder portar-hi a terme les seves activitats. L'any 1902, La Lliga es trasllada al carrer del Pilar en un terreny de Cal Serra, on a més del cafè i la seu social hi edifiquen una sala - teatre.

Segons el Registre Fiscal de 1906, l'edifici, llavors amb el número 11, consta a nom de Josep Guasch i Llorenç Miquel, fundadors de La Lliga. El primer, era membre de l'empresa tèxtil "Guasch Hermanos" i el segon, de la paperera "Miquel y Costas & Miquel".

La condició de ser membre la Lliga exigia ser home, major de 16 anys i d'irreprotxable conducta. Un dels punts de la nova societat en els seus primers moments era l'existència d'un subsidi en cas de malaltia. En aquesta primera etapa el nombre de socis va oscil·lar entre els 280 de 1901 als 265 de 1935, tot tenint el punt més àlgid el 1919 amb 334.

Durant el període del franquisme, l'entitat sota el nom de "Círculo de Capellades" va assolir més de 400 socis. El 9 de novembre de 1980 es produí l'esfondrament de la casa núm. 13 del carrer del Pilar (l'antiga

fonda del "Cal Tino") que va fer seguir la núm. 11, propietat de la Societat. Aquest ensorrament es va endur l'habitatge del cafeter, que ja no es va tornar a edificar. L'any següent s'acabaren les obres de demolició i el dia 7 de novembre de 1982 s'inauguraren les noves obres realitzades al cafè. Malgrat això, el nombre de socis es va mantenir fins a una refluïda a finals del segle XX. Així, es van assolir els 552 el 2001. Una fita fonamental en la història de l'entitat fou el conveni signat amb l'ajuntament el 1999, fonamentalment per millorar la sala-teatre. En els últims anys la cafeteria ha estat novament renovada. El 15 de febrer del 2008 es va portar a terme la inauguració d'aquesta última remodelació.

Bibliografia

BUSQUETS MOLAS, Esteve. (1972), Història de Capellades, Capellades

CAMPOY, J; SOLER, M. En premsa. "Urbanisme i edificis singulars". Història de Capellades coordinada per M. Gutiérrez (títol provisional)

EXPÓSITO ROVIRA, Sandra; PÉREZ GARCÍA, Judit; VALLÈS I SABATER, Mireia. 2001. 100 anys lligats a la Lliga, Ajuntament de Capellades.

GUTIÉRREZ i POCH, Miquel. En premsa. "El segle XIX: declivi econòmic i tensions polítiques", Història de Capellades (títol provisional).

SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma

TÉRMENS i GRAELLS, Miquel. En premsa. "El segle XX: compromís, violència i redreçament econòmic", Història de Capellades coordinada per M. Gutiérrez (títol provisional).

ARXIU MUNICIPAL DE CAPELLADES

